

PROROCKI (368) *ai*

prorocki (366), **prorocski** (2); prorocki : prorocski *BudBib* (6:2).

Oba o jasne.

sg m N prorocki (20). ◇ *G* prorockiego (6); -ého (1), -(e)go (5). ◇ *D* prorocki(e)mu (3). ◇ *A* prorockiego (26), prorocki (4); -ého (2), -(e)go (24). ◇ *I* prorockim (27), prorocki(e)m (5); -(e)m *PatKaz II* (2); -im : -(e)m *BibRadz* (1:3). ◇ *L* prorockim (7), prorocki(e)m (1) *GrzegRóżn.* ◇ *f N* prorocką (5), prorock(a) (1). ◇ *G* prorocki(e)j (7), prorockié (1) *OpecŻyw.* ◇ *D* prorocki(e)j (1). ◇ *A* prorocką (4). ◇ *I* prorocką (3). ◇ *L* prorocki(e)j (2). ◇ *n N* prorockié (18); -é (3), -e (1), -(e) (14); -é *OpecŻyw* (2); -é : -e *BiałKat* (1:1). ◇ *G* prorockiego (30); -ého (1), -(e)go (29). ◇ *D* prorocki(e)mu (2). ◇ *A* prorockié (17); -é (1), -(e) (16). ◇ *I* prorockim (5). ◇ *L* prorockim (4). ◇ *pl N m pers* proroccy (6). *subst* prorocki(e) (30). ◇ *G* prorockich (39). ◇ *D* prorockim (9). ◇ *A m pers* prorocki(e) (1). *subst* prorockié (60); -é (5), -e (1), -(e) (54); -é *OpecŻyw* (3), *BiałKat*; -é : -e *SiebRozmyśl* (1:1). ◇ *I m* prorocki(e)mi, prorockimi (1) *WujNT*. *f* prorocki(e)mi (1). *n* prorockimi (6) *CzechRozm* (3), *NiemObr*, *WujNT* (2), prorocki(e)mi *RejPos* (2). ◇ *L* prorockich (10).

Sł stp: prorocki, prorocski, proroczski; *Cn:* prorocki; *Linde XVI(XVIII; wstawka z XVIII) w.*

1. *Przymiotnik od „prorok”;* *propheticus PolAnt, Mącz, Modrz, Vulg, Cn; vaticinus Cn* (315) :

A. *Od znac.* ‘człowiek posłany przez Boga, przemawiający w Jego imieniu i głoszący Jego wolę’ (312) : *Propheticus, Prorocki. Mącz* 326c; *RejPosRozpr* c2.

Zwrot: »mieć ducha prorockiego« = *być prorokiem, prorokować* [szyk zmienny] (16): Gdy tedy szedł Heliafz/ nadzedł dwanaście mężow orząc/ káždy fwemi wołmi/ między ktorými też był Helizeufz oracz/ włożył nań Heliafz płaszcz fwoy/ á wnet miał ducha prorockiego. *BielKron* 85, 3, 84v, 92v; [św. Antoni] Cudá wielkie czynił/ zwłazczá nád chorymi y opętánymi. Miał y Ducha Prorockiego/ iż rzeczy ktore fię dáleko działy/ wiedział y bráćiey drugdy opowiadał. *SkarŻyw* 57; [św. Maria z Egni] Máiąc wielkie dáry Boskie y Duchá prorockiego/ y niektory dar leczenia krzyżem S. wielką wtym pokorę záchowála/ y táic fię zázwdy chciála: sławá fię ludzká/ iáko błotem iákim brzydząc. *SkarŻyw* 581, 30 [2 r.], 211 *marg*, 213, 224, 251 (12).

Wyrażenia: »duchy prorockie« = *prorocy; spiritus prophetarum Vulg* (3): *Leop Apoc* 22/6; Otoż Duch święty przez wżytki ony czáfy od tey obietnice Abráámowey/ wftáwicznie zázwdy cieżył narod człowieczy/ á wzbudzał wielekroć duchy ludzi świętych á duchy Prorockie/ iż to záľubienie Abráámowi świętemu onemu ták mocnie vczynione zázwdy powtarzáli á opowiedáli ludowi Bożemu *RejPos* 297v; *WujNT Apoc* 22/6.

»miejsce, urząd, godność, służba prorocka(-i(e))« [szyk 4:2] (2:2:1:1): *BibRadz* 1.Reg 19 arg, I 356b *marg*; [w koronacji] maż téz to/ iż przez świętość pomázania świętego/ które od Káplána Król bierze/ tych rzeczy dołtawa/ łercá nowego/ przez które odmienia fye w człowieká inšzego: potym mieyfcá Prorockiego/ między ktorými Proroki będąc Król/ prorokuie: to ieft/ vczestnikiem fye Káplánstwą świętego stáie. *OrzQuin* V v, Y2; Ofme [obelżenie Chrystusa] przez boleśne policzkowanie. Dziewiąte przez Prorockiey godności Pánu z nátrząłaniem vwleczenie. *LatHar* 316; *SkarKaz* 44a.

a. *Należący do proroka* (22) : Bieda wám przykrytce/ iijz podnolicie groby prorotzkié/ iij okrálfcáie groby práwdziwych iij fprawiedliwych prorokow *OpecŻyw* 76v; tedy dawni Doktorowie SS.

przykładem rozerwania kroleństw Roboámowego przez rozdarcie szaty Prorockiej/ [...] rozumieją efekty kácerfkie *PowodPr* 55.

a. Należący do proroka jako część jego osoby (20) : vmárły w grobie Eliżeufzá [!] leżący/ y vmárle⁸⁰ fię ciála prorockie⁸⁰ dotykájący/ ożywiony iest. *SkarŻyw* 279.

Wyrażenie: »krew prorocka« (4): *OpecŻyw* 77; Abowiem/ iáko piŕze Iozephus/ pomázáli sobie byli Zydwie ręce krwią niewinną Prorocką y Bożych wybrańcow *BielKron* 146; *CzechEp* 165; *WujNT* 99.

Szereg: »prorocki i apostołski« (2): *RejZwierc* 8v; A żeby pijańtvo zaráżało duŕze/ przyŕuchay fię iedno onym stráŕznym groźbam/ onym przykrym a nieodmiennym dekretom Boŕkim ná pijánice/ przez vŕtá Prorockie y Apoŕtołskie ferowane. *WerGość* 212.

W przén (15) : A dziwnie zázwdy Duch s. oŕwiecał/ fercá Prorockie/ iż fię przypátrowáli dziwnemu Boŕtwu y dziwnemu poczęciu tego przyŕŕłego Mefyáŕzá ŕwego. *RejPos* 232v.

Wyrażenie: »usta prorockie« [w tym: przez usta prorockie = przez proroków (11)] (14): *PowUrb* +2v; poŕyłał [Pan] do vŕth Prorockich Duchá ŕwego ŕwiętego *RejAp* 1v; ábyŕ fię przypátrował á przyŕuchawał onym obietnicam/ onym wyrokom Duchá ŕwiętego/ ktore czynić raczył przez vŕtá Prorockie o tym zbáwicielu y o ŕwiętym przyŕciu iego *RejPos* 116, 23v, 149v, 215, 230v, 304; Wierzymy w iedného Bogá/ Oycá wŕzechmogącego [...]: y wiedného Syná Bożego Pána Iezu Chryŕtá [...]: Y w Duchá ŕwiętego/ który od Oycá y od Syná pochodzi: kthórego równie z Oycem y z Synem chwalemy/ y wielbiemy: który przez vŕtá Prorockie mówił. *BiałKat* c; *KuczbKat* 415; *RejZwierc* 8v; *WujJudConf* 8v; *WerGość* 212; *WujNT* 309.

b. Pozostający wobec proroka w jakimś stosunku społecznym (21) : Niewiaŕtá iedná z żon Prorockich [de uxoribus prophetarum] woála ná Elizeuffá/ mowiac: [...] *Leop* 4.Reg 4/1; *BudBib* 4.Reg 9/4.

W połączeniu szeregowym (1): [Żydzi twierdzą] iż on [Chryŕtus] nie był Mefyáŕzem/ áni ŕynem Bożym: ále iż był głównym nieprzyiácielem bożym/ Moyŕŕŕzowym y Prorockim. *CzechRozm* 69.

Wyrażenie: »syn(owie) [zwykle: uczeń(-owie)] prorocki(-cy)« = *filius(-ii) prophetae(-arum)* *Vulg*, *PolAnt* [szyk 17:1] (18): *Leop Am* 7/14; AMos ten áni Prorokiem áni ŕynem prorockim nie był/ tho iest w żadnych náukách áni w piŕmiech był ćwiczony/ ale był człowiek proŕty y ŕtanu wielkiego. *BibRadz* I 461; Był ná ten czás głód w Izráelu/ przyŕzli tedy prorocy do Helizeuffá. Ktory rzekł ŕudze iednemu: Náwarz prorockim ŕynom wielki gárniec káŕze. *BielKron* [85²], [85²], [85²]v, 86; *BiałKat* 283; *KuczbKat* 305; *WujJud* 144; Strzeŕŕze fię ŕynu moy wŕzelákiego cudzoŕŕtwa/ á naprzod sobie wezmi żonę znarodu przodkow twoich/ y nie poymuy sobie żony obcey ktoraby nie była ŕpotomŕtwa oycá twoiego/ boćiechmy my ŕá ŕynowie prorocy/ Noe/ Abráháam/ Izáák y Iakob ŕá zdawná oOycy náŕzymi. *BudBib Tob* 4/13, 3.Reg 20/35, 4.Reg 2/3, 5, 7, 5/22, 9/1; *WujNT Act* 3/25; Moyzeŕŕ y Heliaŕŕ y ŕynowie Prorocy/ y Ian Chrzćiciel w ŕtárym zakonie/ dla tego ná puŕtych mieyŕcách przemieŕŕkiwali: y w nowym zakonie ták wiele puŕtelników: woleli wŕŕytki nędze ná puŕczy znoŕć/ y ná ŕiołkách y korzonkách ŕiemnych przeŕtawáć: niŕli modlitew ŕwoich rozerwanie w mieŕkaniu miedzy ludźmi ćierpieć. *SkarKaz* 609a.

c. Składający się z proroków, zawierający proroków (5) :

Wyrażenia: »narod [= *ród*], rodzaj prorocki« (1:1): [*Marcholt do Salomona:*] Powyiedz ty nam drzewyey swoy rodzaj y oycow thwoich/ tedy ia też powiem thobie rodzaj nálf. (-) Ia yeftem ze dwunałcye rodzáiow prorockich. *March*¹ A2v; *BielKron* 64.

»poczet prorocki« [*szyk 2:1*] (3): *SkarŻyw* 52; *ArtKanc* N19; Święty/ Święty/ Święty Pan BOg zaftępow. Pełne łą niebiołá y ziemiá máielstatu chwały twoiey. Ciebie przełlawny Chor Apoftolłki: Ciebie chwálebny poczet Prorocki: Ciebie świetne woýłko wielebnych Męczeniow wyłławia. *LatHar* 573.

Szereg: »prorocki i apostołski« (3): [*św. Antoni*] Názáiutrz gdy drogę konał/ vyrzał miedzy chory Angiełłkimi/ w Prorockim y Apoftolłkim pocźcie/ dułżę Páwłá poniešioną w niebo *SkarŻyw* 52.

d. *Którego podmiotem (wykonawcą, sprawcą) jest prorok (233)* : *PatKaz II* 59; *ZAmyka* w łobyte ten Pfalm Prorocką modlitwę zá ludem Bożym/ y zá kołciołem iego *LubPs* R2v; *BibRadz Ez* 11 arg; Mowił tedy Prorok Eleázár Iozáfátowi/ iżeš wzył przyiaźń z Ochozwałzem/ przeto potłukł Pan Bog łpráwę twoię/ łodzye ná wodzye/ iż nie mogły przyść do Tárłony. Y przyiał záwdzyęk prorockie vpominánie Iozáfát. *BielKron* [84²]v, 71 marg, 83 marg, 111, 202; Iuž wedle rády Páńskiey/ iáko tu łłyłzył/ co narychley vciekay łie do Moizéfzá/ do Prorokow/ gdyż włzytká wola á poštánowienie Páná twego/ záwdzy łie zgadzála z onymi dawnemi dekrety á wyroki Prorockiemi *RejPos* 164; A łtrzeź Pánie Boże áby wedle obietnic Prorockich modlitwy náłze á błogołławiełłtwá náłze nie obroćily łie nam wlpák/ á ná przekłęcie náłze *RejPos* 256, 16, 28v, 100v, 112, 178v (12); ná próšbę Proroká Helizeułzá/ gdy drewno wrzucił w wodę/ pływáło żelázo [...]. Možem tedy pobaczyć/ iż więłżá moc ma łłowo y łáłká Boża/ á niź przyrodzenie: á náđ to że błogołławiełłtwem Prorockim ty łye rzeczy dźiały. *BiałKat* 283v, 283v; *RejZwierc* 260v; *BudBib* 1.Mach 9/54; *CzechEp* 155, 157.

W połączeniach szeregowych (2): Tu pod tym przezwiłkiem żydowłkim figuruie Pan ty ktorzy łie łtárożytnych łpraw á vłtaw iego łwiętych y Prorockich y Apoftolłkich dźierzeli/ á od nich nie ođłtępowáli. *RejAp* 22; *WujNT* Xxxxx4v.

Wyrażenia: »głos(y) prorocki(e)« = *voces prophetarum Vulg* (7): Mamy łie my z łáłki Božey czym ciełżyc/ máiac po łobie głos Prorocki y Apoftolłki/ łwiádectwo Kołciołow thák łtárożytnych iáko y teraznieyłżych. *SarnUzn* Cv; *RejAp* 46, 102v; *RejPos* 189, 301v; kthorego [*Boga*] żadne oko nie widziáło áni żadny rozum łłufłnie dołładz nie mogł/ [...] thylko iż łie nam przez głos swoy/ y przez rozłiczne głofy Prorockie/ przez Duchá łwiętego nieomilnie ná łwiát wydáne pocźęšci obiáwić raczył *RejZwierc* 8v; *WujNT Act* 13/27.

»prorockie (ob)wołanie« = *prorocctwo* [*szyk 1:1*] (2): A thák wy nędzni á docześni vrzędnicy łwiátá tego/ [...] moglibyšcie łie łękác á vłtráłżyc obwołania tego Prorockiego/ áby kiedy Pan nie powłtał ná nogi łwoie/ á nie łtárł was iáko zdzyebłká miedzy páłcy łwemi *RejPos* 253; *SkarKazSej* 658b.

»przepowiedanie (a. opowiedanie), powiešć prorocka(-ie)« = *prorocctwo* [*szyk 4:1*] (3:2): *RejPos* 3v; tá wádá ięzyczna bárzo łie dáłeko łzerzy. Co też oná powiešć Prorocka potwierdza: Káždy człowiek kłámćá *KuczKat* 335; *WujJudConf* 222; Tu záš w nowym tętámenie łą ty píłmá/ ktore nie tylko ony łtáre opowiedánie y pokázowánie Prorockie wyłłádáią/ ále też iuž práwie/ iáko páłcem/ iż on [*Chrystus*] ielt tym K rolem [!]/ pokázuią y obwoływáią. *CzechRozm* 176v; *SkarKaz* Oooo2b.

»prorocka wieszczba« (1): Napelnilo sie iest iuz wŕlytko/ tzuŕs tzm miál czynitz za odkupienijé człowiecze/ ij ŕpelnila sie oytzowiká wolá/ fynowŕká fluźba/ prorotzká wieŕczba *OpecŻyw* 150.

Szeregi: »prorocki, (i) apostołski« (3): *SarnUzn* Cv; *RejAp* 102v; Druga pociechá/ iż sie nam thu mogą mocno vtwardzić obietnice Prorockie y Apoŕtołŕkie/ ktorzj nam pewnie opowiedáli to nowe ożywienie náŕze *RejPos* 221. [*Ponadto w połączeniach szeregowych 2 r.*]

»prorocki i ewanjelitski« (1): [*wykład ten jest zły*] dla tego iż iest dáłeki od przedŕŕwżięcia ták prorockiego iáko y Ewánielitŕkiego. *CzechEp* 153.

α. *Stworzony, napisany przez proroka (184)* : *PatKaz I* 7; *RejPos* 112v; Wprorockiey tedy ŕkole vczác ŕię [*tj. czytając pisma proroków*] Martá/ nietilo wie o zmartwyŕtaniu/ ále y wierzy że ma być práwđziwe. *BiałKaz* E; *CzechRozm* 119v; Ná káżdym mieyŕcu gdzie mieszkáią [*chrzeŕcijanie*]/ máią domy ná modlitwę poŕŕięcone: w ktorzych vczćiwie y z czyŕŕoŕciá táiemnice ŕwe ŕpráwuia. nic tám w nich ŕwieckiego niepoczynaiać/ iedno czytánia Prorockie⁸⁰ tám ŕlucháią á pieŕniámi wedle ŕwey náuki chwałá Páná Bogá. *SkarŻyw* 362; *CzechEp* 156; Godne tey vczćiwoci [*wstawania na ŕpiewanie*] y fámo prorockie práwie (iáko to Orygenes obaczył) pienie [*tj. pieŕń Panny Maryi „Magnificat”, mogąca uchodzić za stworzoną przez proroka, np. Dawida w Psalmach*]/ y piŕmo zgołá S. y fáma przenedoŕtoynieyŕza Pánná *LatHar* 67; Piŕmo mieć moźeŕz/ ále prawdy prorockiey w nim bez Prorokow nie naydźieŕz. *SkarKaz* 519a, 81a.

W połączeniach szeregowych (4): *KrowObr* A2, 40v, 50v; Páweł ŕwięty źegluiác do Rzymá po Morzu/ nákoniec przyiecháł y przybił sie do brzegu onego kthory zwano Boniportus: Y my teź tákież rozbieráiać piŕmá Moizeŕzowe/ Prorockie/ y Apoŕtholŕkie/ źegluiacz po wdzięczney wodzie/ [...] á toŕmy sie iuz przypłáwili do brzegu y do portu/ kthory zowá Boniportus/ to iest do náuki ŕwie[t]ey *SarnUzn* H6v.

Wyrażenia: »prorockie figury« (1): fybylla [...] uŕzala wobloku panná ŕzdyeczyáthkyem/ ktoráŕch to yey fygura y uydzenye pothwyerdzyla proroczkye ŕkryte fygury/ ktore ony wŕkrytoŕzczy vydaly *PatKaz II* 58v.

»nauka(-i) prorocka(-ie)« [*szyk 7:4*] (11): *KromRozm I* C3v; Ale gdyź yuz pan Kryŕtus [...] przyŕŕedł/ á oni [*Żydzi*] go nyeprzyyęli/ ále obyetnicá boźá/ y náuká prorocká zgárdźili *KromRozm III* B5; *KrowObr* A2, A4, 40v; *RejPos* 64v; *WujJud* 75; ták teź Prorockie y Apoŕtołŕkie náuki/ fá fundamentem zwierzchnim/ y ŕwiádectwem doŕtátecznym/ ná ktorym káždemu do Chriŕtuŕá przychodzące^{mv}/ y ná nim ŕię buduiácemu/ cále przeŕtáwáć potrzebá *NiemObr* 36, 35, 36; *LatHar* 158.

»pismo(-a) prorockie« = *scripturae prophetarum Vulg, PolAnt; scripturae propheticae PolAnt; prophetica scripta Modrz; prophetia Scripturae Vulg* [*szyk 89:13*] (102): Tedy Iezus miły na prozbę pokorná matuchny ŕwé milé [...] przez onę wŕlytkę notz s nią ŕalobliwie rozmáwiál/ [...] wykladaiaťz iey z wielká ŕalostí piŕma prorotzkie/ ktore onijm prorocy duche^m ŕwięty^m popiŕfali *OpecŻyw* [79], [80]v, 109v, 168 [2 r.]; *PatKaz II* 21, 61v, 62, 76v; *PatKaz III* 129v, 143; *KromRozm I* [L3]v; nye tylko to zakonem ŕtárym zowyemy/ co bog żydom przez Moizeŕŕá przykazał áłbo zákazał/ ále cokolwyek yeŕt nápiŕfano wpyęci kfyęgach Moizeŕŕowych: y owŕsem y prorockye/ y ine ŕwyęte piŕmá/ ktore fá wobyec od żydow przyęte/ á w poczcye piŕmá S. ŕtárego poczytáne. *KromRozm II* i4v;

KrowObr B, 44, 50v, 54, 120 (9); *Leop Rom* 16/26; *BielKron* 97, 131v, 139v [2 r.], 140v, 165v, 462v, 463; *SarnUzn* H6v; Iakoż y piłmá Prorockie wżędy łthan vniżony á pokorne łerce nádewłszytko v Páná Bogá zacnieyłzym być przekłádáią. *RejPos* 13v, 2 [2 r.], 2v, 14v, 53, 107v (13); *WujJud* 29, 190v; *WujJudConf* 27v; *RejPosWstaw* 21v; To lepak wżytko včzyniło łię/ áby łię wypełniły piłmá prorockie. *BudNT Matth* 26/56, *Rom* 16/29; *CzechRozm* A3, A7, 70, 71, 119v (11); *ModrzBaz* 142v; *SkarJedn* 8, 55; Małz ktemu wtych żywoćiech żywą ná łercách á nie ná černidle Ewányelią/ ktorac zá wżytko piłmo Prorockie y Apołtolłkie łtać może. *SkarŻyw* A4, 87, 537; *CzechEp* 5v, 18, 120, 130, 191 (8); Opiłmiech Prorockich/ w ktorych pan Bog rzczy wielkie y głowne/ oznaymiał/ rzec ináčzey nie možeme/ iedno iż z woley zrzádenia Bożego/ ná piłmie pozolłtáwione łą. *NiemObr* 71, 7, 67, 72 [5 r.], 81; *ReszPrz* 11; *ArtKanc* D8, S20; *LatHar* 694; *WujNT Matth* 26/56, *Ioann* 5 arg, s. 470, *Act* 28 arg, *Rom* 16/26 (8); *SiebRozmyśl* G2, K3v; *SkarKaz* 117a, 518b, Oooo2b.

»słowa(-o) prorockie« = *propheticus sermo PolAnt, Vulg; verba prophetarum Vulg* [szyk 27:8] (35): *KrowObr* 55v; przeto że y káplani vdáią łie ná pijańłtwo/ y kxiążetá w połmiewiłku máią łłowá Prorockie *Leop Is* 28 arg; *BibRadz* 2.*Petr* 1/19; *BielKron* 89, 159v; *LeovPrzep* b2; Gdj vłlyłzeli oni łwięci ludzye/ iż o tym Betleem Prorok z dawná opowiedáł/ [...] pułłci łie do onego bláhego miáłłteczká/ więcey wierzac łłowom Prorockim/ niź podobieńłthwu. *RejPos* [36], 14v, 15 [2 r.], 67, [136], 274v; *KuczbKat* 355; Nie tylko czáfu vtrápienia ále káždego dnia modłitwy vłłtáwiczne w kołłciele łwych czáłow być máią: wedle łłow Prorockich; Będe chwalił Páná włzelákiego czáfu *WujJud* 184v; *WujJudConf* 54v, 112; *HistHel* D2v; *BudNT* 2.*Petr* 1/19; *CzechRozm* 57v, 58, 108v, 112, 113v, 115, 120; *SkarŻyw* 301; *CzechEp* 333, 409 marg; *ArtKanc* E9v; Y mamy mocnieyłze łłowo Prorockie: ktorego łię dzierzác/ iáko łwiece w cięmnym mieyłcu łwiecácey/ dobrze czyniće *WujNT* 2.*Petr* 1/19, przedm 7, s. 39, *Act* 15/15; *SkarKazSej* 681a.

Zestawienia: »księgi prorockie« = *liber (libri) prophetarum Vulg, Mącz; vaticini libri Cn* [szyk 11:1] (12): *OpecŻyw* 93; *PatKaz* III 122v; *Leop Act* 7/42; *BibRadz* 2.*Mach* 2 arg; Ezechiel [...] Piłáł kłięgi prorockie rozdzylone ná XLVIII częłłci. *BielKron* 95v, 93v, 463; *Prophetarum libri mera continent oracula, Xięgi prorockie łą łczere boskie łłowá. Mącz* 267b; Ezopá wam záłecam/ nie Prorockie kłięgi/ Pewnie ich nie kupiće/ prze ten rzád wáłz tęgi *Prot* C2v; *WujJudConf* 36v, 190v; *WujNT Act* 7/42.

»Nárzekanie prorockie« = *księga biblijna „Lamentacje (Jeremiasza)”* (1): Nárzekánie Prorockie. *Ierem*: 9; *SkarKazSej* 706a marg.

Szeregi: »(tak) prorocki i (a, albo, ani, jako i) apostołski« = *apostolorum et prophetarum Vulg* [szyk 36:4] (40): *KromRozm* I C3v, [L3]v; iż łye wyłcy á mądrzy łudzye [...] knyemu [Orygenesowi] gárnęli/ á na yego zdányu y wykłádzye piłmá/ nye mnyey yedno yáko ná prorockim áłbo ápołtolłkim/ rádži przelłtawáli. *KromRozm* II q; *KrowObr* A4, B, 44, 54, 55v (8); *RejPos* 64v, 302, Ooo2; Y Což mnie trzebá wiele prołtakowi mędrowáć moy miły brácie/ iedno żebych ia wedle połłtanowienia Prorockiego á Apołtolłkiego wyrozumiáł Páná Bogá łwego *RejZwierc* 195v; czemu Pan Chriłtus [...] okrom Apołtołow/ Prorokow/ Ewángeliłtow/ dáł teź kołłciłowi łwemu Páłterze y Doktory? á załz nie dla tego/ áby oni Apołtolłkie y Prorockie náuki prawđziwie á włáłnie łudu połłpolitemu podawáli y wykłáđáli? *WujJud* 75, 29, 190v; *WujJudConf* 27v, 36v; *RejPos* 21v; *CzechRozm* A3, A7; *SkarŻyw*

A4, 87; *CzechEp* 289; Tenże Augustyn częściuchno się w tym oświadcza iż wiary swojey do żadnego inżzego piśania/ nie przywieszował/ tylko do łamych piśm Prorockich/ y Apostołskich. *NiemObr* 81, 7, 36 [2 r.], 67; *WujNT* 814. *Cf W przen.* [Ponadto w połączeniach szeregowych 4 r.]

»(i) prorocki i ewanjelicki« (2): *SkarJedn* 55; Gdyż tedy wżytki piśmá y Prorockiey [!] Ewanielitkie ná iáwui/ y bez wątpliwości/ y także też od wżytkich mogą być łucháne *CzechEp* 130.

»mojżeszowski (a. mojżeszowy) [= pochodzący z Pięcioksięgu Mojżesza] i prorocki« (4): *NiemObr* 72 [2 r.]; *WujNT Ioann* 5 arg; pochwalił Pan iego [św. Piotra] wyznánie/ mówiąc: Iż się tego nie náuczył od ludzi/ áni z dowcipu y mądrości świeckiey/ áni z piśmá Moyżeszowego y prorockiego/ [...] ále onę wżytkę náukę y táimnicę miał z obiáwienia Oycá niebieskiego. *SkarKaz* 117a. [Ponadto w połączeniach szeregowych 3 r.]

W przen (8) :

Wyrażenie: »fundament prorocki« [zawsze: *prorocki i apostolski*] [szyk 7:1] (8): A thák iuż nie ieścieście goście áni przychodniowie/ ále ieścieście miełzcżánie świętych/ y domacy Boży/ wypowiedzeni ná fundámenćie Apostołskim/ y Prorockim [*super fundamentum apostolorum et prophetarum*]/ thym łamym nawyíłszym węgelnym kámiem Iezufem Chrytufem. *Leop Eph* 2/19; *GrzegRóżn* E4v; *WujJudConf* 19v, 120v; Wízákże wżdy prawdá/ áczkolwiek zewłżąd obłężoná y ściśniona/ choćiaż iey też nie wżyficy znáią/ łámá w łobie nienárułżona łtoi: máiąc też śwá obronę z Bogá y z łowá iego ś. Przy ktorey ci też tylko zołtáwáią/ ktorzy/ puściwży wżyłtko ná łtronę/ ná łamym łowie Bożym/ ktore iełt fundámentem Prorockim y Apostołskim/ przełtáwáią. *CzechRozm* A3; *CzechEp* 235; *NiemObr* 36; *WujNT* Xxxxx3v.

αα. *Wchodzi w skład derywatów kompleksowych od wyrażenia* »pismo prorockie« (3) : Obiáśnienie Prorockié. *BiałKat* 20v marg; *Z Egiptu wezwálem* [Matth 2/15]) To mieśce prorockie (y temu podobne w nowym tełtámenćie) tu ná Chriłtá Páná przytoczone/ choćby się wedle litery ináczey rozumieć mogłó; vczy nas dobrze wykłádáć piśmá łtárego zakonu. *WujNT* 9, przedm 6.

β. *Przepowiedziany przez proroków* (4) : Zapráwdę łwych złych oyttzow náłladuiecie/ bołcie tych łynowie ktorzy proroki pobili a wy iełłczefcie gorłły/ bo zabijecie boga/ abo pana prorotzkié⁸⁰ *OpecŻyw* 77, 77; *PatKaz II* 56v.

Szereg: »prorocki i patryjarski« (1): iż [Antychryst] wzgardza [...] Iezufá Chriłtufá/ Bogá Prorockiego y Pátryárfkiego. *CzechEp* 414.

e. *Taki, jaki mają, jakiego używają prorocy* (4) : *BibRadz* I 5d marg; Y połługował Sámuel w kościele Bożym káplanom/ vbieráiąc się w odzyenie Prorockie *BielKron* 62v; Iáchał do Attile onego on łtáry iuż y síwy/ á weyrzenia prorockiego/ [...] [św.] Leo *SkarŻyw* 317; Lecz połtępek kościołá áż do końcá świátá [...] chćiał [Bóg] áby Ian S. nam opowiedział w tych księgách Prorockim obyczáiem. *WujNT* 836.

B. *Od znac.* 'niemający sankcji Boga i zwykle głoszący rzeczy sprzeczne z Jego wolą'; którego podmiotem (wykonawcą, sprawcą) jest prorok (2) : [prorok Balaam] będąc do tego przenáięty od Krolá Báláká/ przeciwnego á głównego nieprzyaciela ludu bożego Izráelłkiego/ áby był przekłętwem łwym Prorockim/ lud Boży pod vpadek y zwycięłtwo iego poddał *PowodPr* 4.

α. *Sformułowany przez proroka (1)* : [prorok Balaam prorokował o Maryi] vynydzye gwyazda z yakob ktora ołzwyeczy wŷytek łzwyath/ y tak ze to prorocztwo łzpelnyło łyą/ gdy ta gwyazda uelzła przelz yey czyłte począczye y narodzenye/ o tedyz ołzwyeczyla wŷytek łzwyath gdy prawda proroczka uelzła przelz yey czyłte począczye y flauye [!] narodzenye *PatKaz II* 57v.

C. *Od znac.* 'przepowiadający przyszłość, wieszczek, wróżbita' (1) : Vaticinus sive vaticinius, Prorocki/ wieszczbiarski/ praktykarski. *Mącz* 476c.

2. *Proroczy; zawierający proroctwo lub będący proroctwem (2)* :

Wyrażenie: »prorockie słowo« [szyk 1:1] (2): *Leop* VV v; Drugdy [Bonifacjusz] lię po ćierzniu y pokrzywách trapił/ y ciało młode krocił. á gdy mu brát ieden przygániał/ mówiąc: Hypokryto czemu to tylko ábyś był od ludzi widzian/ czyniż? on nic nierzekł/ iedno ono łowo Prorockie: Twei łą wyznawcy/ ále moi męczeniicy: iáko by iusz męczeniństwo ná zwycięŷtwie duchá nád ciałem/ zaczął. *SkarŻyw* 575.

3. *Wyrażenie:* »duch prorocki« = *prorokowanie, umiejętność prorokowania* [szyk 44:7] (51) : Ktorzy [sludzy] gdy vyrzeli Proroki y Sámuelá łtoiąc nád nimi/ przyięli duchá Prorockiego y prorokowali. *BielKron* 66; Niektore thez [Sybille] zá czáfu Prorokow y mężow łwiętych były náuczony poznác Bogá prawdziwego/ łkad im Pan Bog dawał duchá prorockiego/ iż piłmá łwięte po łobie zołtáwowály o przyŷciu Kryłtułá/ o pánnie Máryey/ o łádnym dniu/ y o inych. *BielKron* 132, 64, 66, 84v, 91 v; *OrzQuin* Yv; Thákże gdy łzkáradé á łmrodliwé málowanie był wydał [Luter]/ háńbiąc vrząd Papielki y Celárfki/ [...] thám gdy niemógł iego płochości ochylić y ołłodzić ludźiem/ wnełh go [Jan z Lejdy] prorokiem vczynił: iż tho czynił duchem prorockim nápełnióny *BiałKat* 163v; *CzechRozm* 126v, 144v; *SkarJedn* 188 marg, 399; [Izaak] Zacny to y wielki był łługá Boży/ nie tylko złákiego duchá prorockiego: ále z wielkiej włtrzymiwáłości y wzgárdy łwiátá tego. *SkarŻyw* 325, 57 marg, 161 marg, 251 marg, 277, 324 [2 r.] (13); Bo duch Prorocki/ mowi Apołtoł/ Prorokom poddány ielł. *SkarKaz* 518b, 579b, 580a.

a. *W funkcji przysłówka:* »duchem prorockim« = *proroczno; prophético spiritu* *Mącz* [szyk 17:6] (23) : *PatKaz II* 58 [2 r.]; *WróbŻołł* G2v; Sem ná nawyżłzym łtopniu dołtoieińłtwá ielł przełózon/ duchem Prorockiem oycá łwego/ ktory był przeyzrzál przyłzłe niebieskie błogoláwięńłłtwó w iego potomłtwie/ to ielł/ w kołściele Izráelłkim. *BibRadz* I 5d marg, 4a marg; *Mącz* 326c; Widzieli Papielowie Duchem Prorockim y Duchem Piotra ł. iż to człci prozney prágnienie Biłkupow Cárogroclch/ wielkie niepokoię w kołściele Bożym vczyniń miáło/ iáko lię to po tym pokazáło. *SkarJedn* 180, 155, 400; przepuŷcił P: Bog łen ná łádámá y vczynił zkołści iego niewiáłtę: ktorá/ iłz byłá z niego wzięta/ duchem prorockim poznál/ gdy lię ocučil mówiąc: to ielł kołć z kołci moich *SkarŻyw* 259; MEđárdusł [...] zmłodu towarzylzowi łwemu Eleuteryulzowi Prorockim duchem przepowiedziál/ iłz Biłkupem być miáł. *SkarŻyw* 526, 168, 252, 269, 277, 544 marg (10); *CzechEp* 153; *KochWr* 21; [łw. Paweł] Duchem Prorockim opowieda/ że mieli przyŷć haeretykowie/ ktorzy małżeńłtwá/ y niektorych potraw iáko nieczyłtych zákázowác mieli. *WujNT* 1.Tim 4 arg; *SkarKaz* 578b.

Synonimy: 1.C. *praktykarski, wieszczbiarski, wieszczbliwy, wieszczkowy, wroźczy;* 2. *wieszczy.*

Cf **PROROKOW**

